

den. Vi ha för brått — jaktet driver fram oss med hänsynslös fart i trafikvimlets pulserande vågor, och det beror i regel på en slump ifall man hittar de original, som finnas här och var i landet.

Men »Millerste Kal», alias Karl Eriksson från Säby Norrgård i Södermanland, är en typ, som man måste uppmärksamma, var man än räkar möta honom. Han är huvudet högre än de flesta, en rakryggad, ståtlig representant för det sommarljusa landskapets folkmusiker, med gråsprängt hår och blå, fjärrblickande ögon.

Han har aldrig brått. Lugnt och stilla lotsar han sig fram mellan framrusande bilar och spårvagnar. Målet är A. B. F:s kafé, hans stamlokal. Och där träffar jag honom, sysselsatt med att lyssna till högtalaren, som vrålar ut den sista schlagermelodin. Då jag har mig bekant, att han är ledamot av Södermanlands läns spelmansförbund och speciellt intresserad av »Svenska låtar» och f. ö. hela Sverges folkmusik, slår jag mig i samspråk med honom.

Det är inte lätt, ty han är ingen vän av s. k. »murvlar», men då han hör, att jag är musikintresserad, tinar han omedelbart upp.

— Jaså, herrn har varit musiker? Nå, det är en annan sak! Se, musiker är ett släkte för sig! Egentligen väntar jag bara på att det här lätta godset skall sluta, för Mozart kommer klockan halv tio, säger han med en humoristisk glimt i ögonen. Se, Mozart och de gamla mästarna, Bach, Haydn och Beethoven, de kunde verkligen äst ätkomma musik....

Den mänskliga opinionen? Vem bryr sig om den? Det som rör sig på

MARS.	KL. 3.	D-DUR.	BLÅ.	DUR.	KL. 15.	H-MOLL.	BLÅ GRÖN.	MOLL.	13--18-ÅR
APRIL.	KL. 4.	A-DUR.	BLÅ GRÖN.	STEGRAS.	KL. 16.	FISS-MOLL.	GRÖN.	MINSKAR.	19--24-ÅR
MÅJ.	KL. 5.	E-DUR.	GRÖN.	GRADVIS.	KL. 17.	CISS-MOLL.	GRÖN-RÖD.	GRADVIS.	25--30-ÅR
JUNI.	KL. 6.	H-DUR.	GRÖN-RÖD.	HIT.	KL. 18.	CISS-MOLL.	RÖD.	HIT.	31--36-ÅR
JULI.	KL. 7.	F-DUR.	RÖD.	FÖR.	KL. 19.	D-MOLL.	RÖD-GUL.	FÖR.	37--42-ÅR
AUGUSTI.	KL. 8.	B-DUR.	RÖD-GUL.	ATT.	KL. 20.	G-MOLL.	GUL.	ATT.	43--48-ÅR
SEPTEMBER.	KL. 9.	ESS-DUR.	GUL.	GRADVIS.	KL. 21.	C-MOLL.	GUL-GRÅ.	GRADVIS.	49--54-ÅR
OKTOBER.	KL. 10.	ASS-DUR.	GUL-GRÅ.	SEDAH.	KL. 22.	F-MOLL.	GRÅ.	SEDAH.	55--60-ÅR
NOVEMBER.	KL. 11.	BESS-DUR.	GRÅ.	ÅTER.	KL. 23.	B-MOLL.	GRÅ-SVART.	ÅTER.	61--66-ÅR
DECEMBER.	KL. 12.	CISS-DUR.	GRÅ-VIT.	SJUNKA.	KL. 24.	ESS-MOLL.	SVART.	GÅ.	67--72-ÅR

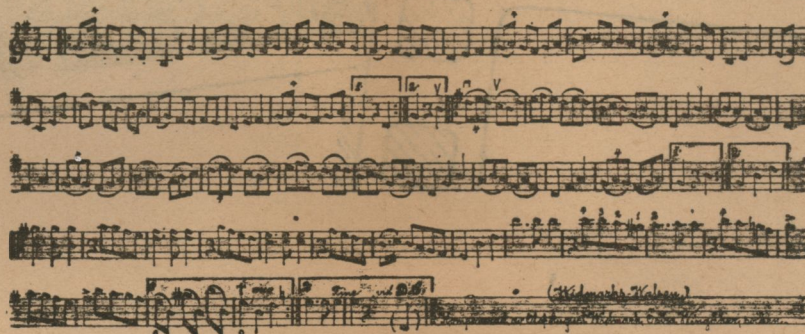
Spelman Widmarks unika Musik-Aliska system.

siksystemet till grundval. Visans borten kompositör, Franz Schubert, har i sin berömda h-mollsymfoni ett motiv, vars tonfall återkommer i en svensk folkvisa.

De enkla bondspelmännen utgå från den enda grund de känna till och anse såsom fast: den tonala grunden, varpå de stora kompositörerna byggt sina skapelser. Folkmusiken varierar, pre-

vederlägga den. Forskningar i arkiven, icke minst musikarkiven, som innehålla mycket värdefullt material, bestyrka min utsago. Folkmusikens betydelse har emellertid icke missförstått av svenska staten, som genom flerårigt givna anslag möjliggjort samlande och tryckning av »Svenska låtar».

Själv har jag komponerat åtskilliga

Den gamla »Kväsarvalsens», sådan den såg ut för nära hundra år sedan. (Upp-tecknad av »Millerste Kal», i Musikhistoriska museets arkiv.)

Den som otvivelaktigt tillfört Södermanlandsdelen de flesta melodierna, är landskapets dåvarande störste bondspelman, Olof August Widmark. Han var född 1824. Fadern var organist i Östra Vingåkers kyrka. Han blev tidigt faderlös och kom redan före 10 års ålder i kontakt med den märklige och beryktade trollkarlen »Svinste-Fredrik», mjölnare i samma socken. Denne tog sig an den unge Widmark och gjorde (med Hins hjälp, förtäljer sägnen) en sådan makalös spelman av honom, att Sörmland aldrig haft och väl aldrig får skåda dess make.

Över hundra låtar har denne storspelman komponerat; valser, polskor och andra melodier. Kväsarvalsen t. ex. är av hans hand, ehuru den senare profanerats genom lätt ändring och text i överensstämmelse med den nya titeln. Den heter egentligen rätt och slätt Widmarks-valsens, och den är snart hundra år gammal!

Widmarks främste elev, kyrkvaktaren Karl Ersson, blev min lärare, och genom honom har jag blivit i tillfälle uppteckna en avsevärd samling karaktäristiska och värdefulla melodier.

De där gamla bondspelmännen voro i besittning av s. k. trollfioler, som de antingen tillbytt sig av trollen eller tillverkat av särskilt utvalt virke. Har man bara litet musikalisk begåvning och en trollfiol, kan man åstadkomma de mest vidunderliga saker. Hins polska exempelvis går som en sprittande lek! Och den är inte lätt!

Näcken är som bekant en god läromästare ifråga om violinspel, men hur man kommer i åtnjutande av den värdefulla förmånen att få honom till lärare, skulle ta en hel kväll att berätta. Själv hade jag som sagt kyrkvaktare